

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (Lamač/NK) 19. 6. 2022, 10.00/18.00; 1.NE po Trojici, ES: 263, 493, 531; **Ž 119, 1-8; A 49**

2. Mojžišova 20, 7: „Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije!“ – **Nenesieš (neponesieš) meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo.**

Milí bratia a milé sestry!

Zhrnujúco a zjednodušene môžeme povedať, že nedele a sviatky skončenej slávnostnej polovice cirkevného roka hovoria, čo pre nás Pán Boh vykonal, kým práve začatá **bezslávnostná polovica cirkevného roka poukazuje, ako máme odpovedať na nesmiernu Božiu lásku.**

Slová, ktoré nám chcú byť pomocou v tom, **ako odpovedať na Božiu lásku**, sme počuli z 2. Mojžišovej, 20. kap. Poznáme ich ako **2. Božie prikázanie**. Prikazovať neznamená, že je niekto k čomusi nútený, obmedzovaný. **Prikazovať značí skôr hovoriť naliehavo**. V takejto **dôraznej reči** sa môžu objaviť aj rozkazy, no v hebrejskej pôvodine je, čo sa gramatiky týka, výslovne v rozkazovacom spôsobe iba 4. Božie prikázanie o úcte k rodičom. Hospodin nazýva **Desatoro** hebrejským pojmom „**tóra**“ (2M 24, 12). Tento výraz znamená „**smerovka**“, **ukazovateľ**“. Boh nám svojím slovom ukazuje, ako máme odpovedať na Jeho lásku.

To naznačujú už úvodné slová Desatora: „**Ja, Hospodin, Boh tvoj, ktorý spôsobujem tvoje vychádzanie z Egyptskej krajiny z domu otrokov.**“ Boh tak dôrazne a naliehavo hovorí nie preto, že On je veľký šéf a my biedni chrobáčikovia, ale preto,

že **svoj ľud Izrael zachránil pred genocídou v Egypte. Pomohol im v najvyššej núdzi**. Boh nie je od nás dištancované zlovestné monštrum, ktoré okamžite zasadí tvrdú ranu každému, kto Ho neposlúchne. Počujeme: **Hospodin Boh tvoj – čiže Boh, ktorého Boží ľud pozná z vlastnej skúsenosti**. Vyznáva o Ňom, že **tento Boh k nemu** (svojmu ľudu) **zostúpil a zmenil mu život**. – Vytiahol nás zo smrti do života. Zasiahol, aby Izrael mohol vyjsť z Egypta – z otroctva do slobody. Celý systém v Egypte bol nastavený tak, aby Boží ľud trpel zovretý ako v kliešťach. Izraelci mohli existovať iba ako otroci – bytosti, ktoré stratili svoju dôstojnosť, boli degradovaní do roly pracovných nástrojov v rukách utláčateľov a napokon v otroctve vyhynuli.

Tým, zovretím pre nás môže byť choroba, neistota, zúfalstvo, ale aj dôsledky klimatických zmien, vojny, a pandémie. Zovretie závislostí a iných hriechov, s ktorými prehrávame. **Pán Boh nás v Ježišovi Kristovi z tohto zovretia vyťahuje. – Sme tomu veriť a podľa toho konať.**

Podľa čoho poznať – identifikovať tých, ktorých Boh zachránil? – Ako Pánom oslobodení **sme poznamenaní Hospodinom**. Nosíme Jeho meno, ale nie nadarmo. To, čo nesieme – Hospodinovo meno – nie je zbytočné, neprebehlo to nadarmo.

Zaiste, je tu možnosť Božie meno nadarmo, ale je to nežiaduca alternatíva. **Jediná dobrá možnosť je nenosiť Božie meno nadarmo.**

Ak Izrael bol poznamenaný Božím činom záchrany zo zovretia v Egypte, **my sme poznačení obeťou nevinného života Pána Ježiša za nás na kríži. Od nášho krstu nosíme meno: kresťan – patriaci Kristovi. Pán si nás označil ako svoje vlastníctvo.**

Z prekladov Biblie, ktoré uvádzajú: „*Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo*“, by sa mohlo zdať, že vysvetlením 2. Božieho prikázania je nehovoriť o Bohu ľahkovážne – nebrať si Jeho meno do úst ako citoslovce. Samozrejme, že Božie meno máme vyslovovať iba s patričnou úctou, no ide o niečo ešte hlbšie:

O hrázu pred zneužívaním Boha na svoje ciele. Napr. vydávaním svojich myšlienok za Božiu vôľu. Nacisti mali na uniformách: Boh s nami (Gott mit uns). To však nebol Boh Biblie – Otec Ježiša Krista. On nezhneň vraždeniu, vojnám, nenávisť.

Ďalšími príkladmi zneužívania Boha na svoje ciele môže byť **otrokárstvo** – kategorizovanie ľudí v mene Boha na údajne nadradenú (bielu) a podradnú (čiernu) rasu, ktorá musí „nadradenej“ slúžiť. Tiež **upaľovanie čarodejníč** v Božom mene.

Prianie zla iným v Božom mene: „Nech Ťa Boh potrestá – skára za to, čo si mi spravil!...“

Snaha podporiť svoje klamstvo Božím menom. Napr.: „Prisahám pred Bohom, že to tak bolo...“ (a nebolo.) Alebo Pánu **Bohu niečo sľúbim a netrápi ma, že to neplním**, že som to nesplnil (por. Kazateľ 5, 1 – 6)

Tiež **branie Božieho mena do úst** v dojímavých piesňach a dlhých modlitbách, **no v praktickom živote nie je rozpoznateľné, meno Koho nosíme.** Nosením Božieho mena nadarmo je aj **vyslovovanie Božieho mena ako nejakej kúzelníckej formulky či vyvolávanie Božieho mena v rôznych seansách.**

Keď nám Pán Boh nám dal poznať svoje meno – **dal nám svoju „vizitku“.** **V každom čase a každej situácii, s Ním môžeme hovoriť, modliť sa k Nemu. Posväcovať Jeho meno** (Matúš 6, 9c). *Veď nebolo dané pre ľudí iné meno pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť spasenia*, ako meno Ježiš Kristus (Skutky 4, 12).

V Ježišovom mene pokľakne každé koleno tých, čo sú na nebi aj na zemi, aj pod zemou, a každý jazyk bude na slávu Boha Otca vyznávať, že Ježiš Kristus je Pán (por. Filipským 2, 10 – 11).

Keď nám je Boh ľahostajný, zabúdame na Neho, nemodlíme sa, neďakujeme Mu – nepoužívame Jeho meno vôbec – nie je to správne. Na druhej strane modlitba sa nikdy nemá stať nátlakovým prostriedkom, ktorým si u Boha vydobyjeme, čo si zaumienime.

Pri nesení Božieho mena nadarmo, hovorí Pán Boh o treste: Lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto zneužije Jeho meno! Trestom je, že Boh odníme takému človeku svoje požehnanie. Kto má Božie požehnanie, má najviac. Komu je Božie požehnanie odňaté, je vydaný napospas prázdnote.

Boha však nestotožňujeme s vecami. Izraelci boli v pokušení pozdvihovať svoje oči na pohanské obetištia na vrchoch a pahorkoch. Dnes takto nejeden človek vzhliada k vrcholným výtvarným vedeckému úsiliu a technickému pokroku. Iste, vzbudzujú obdiv a úctu, a predsa *naša pomoc* nie je v nich, ale *od Hospodina, ktorý učinil nebo i zem* (Žalm 121, 2), ktorý nás vyťahuje zo zovretia. **Jemu veríme, v Jeho meno dúfame. Tým odpovedáme na veľkú, nami nezaslúženú Božiu lásku.** Amen.

Použitím myšlienok Jiřího Beneša, Alfreda Schillinga, Bengta Pleijela a Adolfa Novotného:
Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár